

Ohjaus ja työelämä

Ohjauksen aamukahvit 21.5.2021

Teija Felt, TEM

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

TEM tehtävät ja liittymä uraohjaukseen

- TEM:n tehtävänä on edistää kasvua ja työllisyyttä. Tavoitteena on, että yritysten menestyksestä syntyy hyvinvointia Suomeen.
 - Kun yritykset menestyvät, työllisyys kasvaa, työelämä kehittyy
 - Osaamisen kehittymisellä luodaan samalla hyvinvointia yksilöiden elämään ja parannusta työelämän laatuun ja tuottavuuteen
 - Osaamisen jatkuva kehittäminen ja osaamistason kasvu ovat tärkeimpiä kehittämistavoitteita työmarkkinoiden toimivuuden edistämisessä
-
- TEM:n hallinnonalan tehtävänä on vastata kohtaantohaasteeseen yhteistyössä muiden hallinnonalojen kanssa.
 - Uraohjauksen tavoitteena on, että asiakas löytää paikkansa työmarkkinoilla, elämässä ylipäätään, osaamisen kehittämisen tai muun ratkaisun avulla
 - Poikkihallinnollisuus korostuu yhä enemmän > TEM edistää monialaisten palvelujen ja ohjauksen kehittämistä

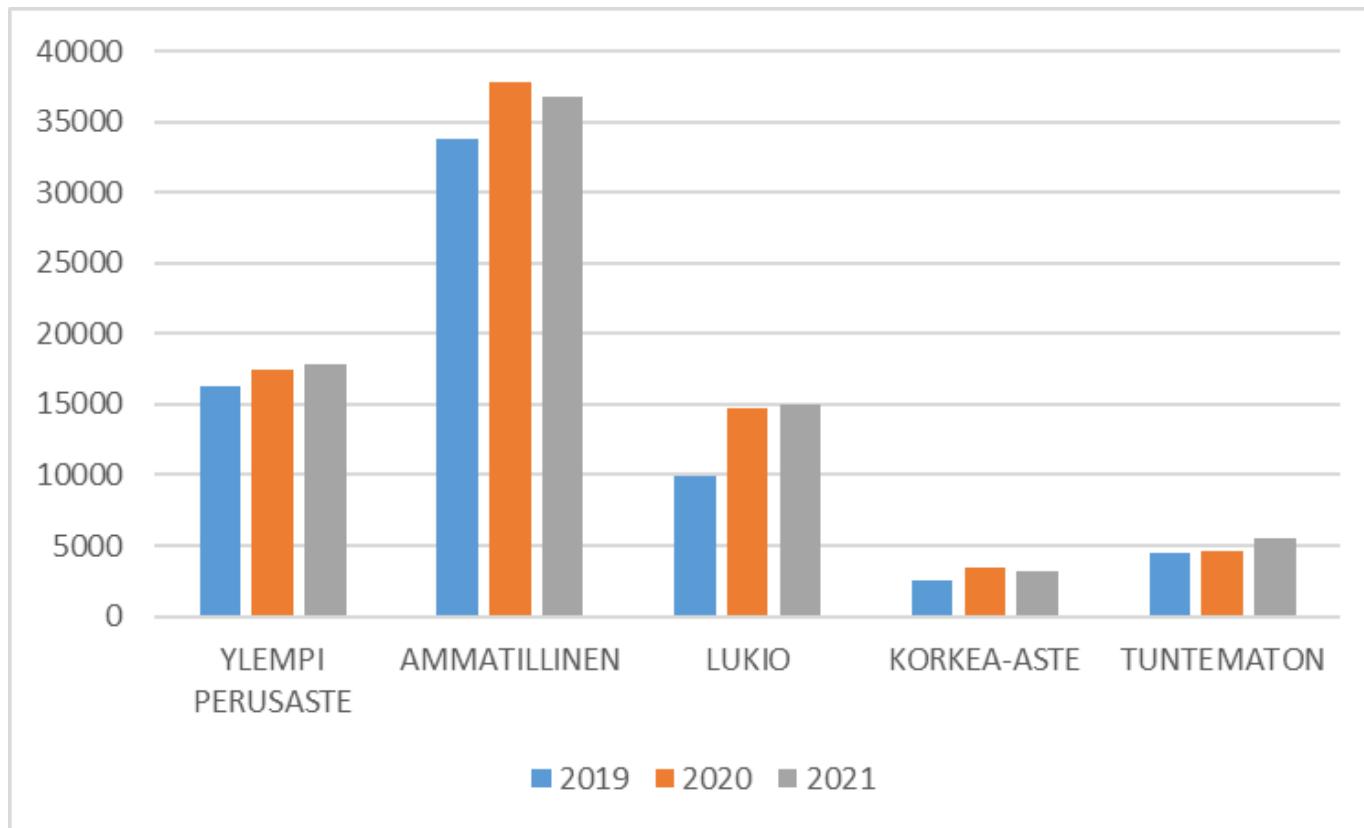
Työttömät työnhakijat alle 25 v. ja Alle 30v.

(TEM/työnvälitystilasto 1225, 1220)

Alle 25 v.	2020	2021	Muutos %
Maaliskuu lopussa	41 081	40 581	- 1,22 %
	Miehet 22 748	Miehet 24 076	+ 5,8%
	Naiset 18 333	Naiset 16 507	- 10%
Alle 30v	2020	2021	Muutos %
Maaliskuu lopussa	77 274	77 348	+ 0,1 %
	Miehet 42 988	Miehet 45 784	+ 6,5%
	Naiset 34 286	Naiset 31 564	- 8%

Alle 25v työttömät työnhakijat/koulutustausta maaliskuu 2019-2021

Uraohjauksesta

- **Uraohjauksen merkitys meillä ja maailmalla kasvaa ja**
- **Suomessa erityistä on yhteistyö eri sektoreiden ja ministeriöiden kesken**
- **Kasvaneen kysynnän/tarpeen myötä elinikäisen ohjauksen kenttä pirstoutuu ja samalla monimuotoistuu**
- **Nuoret odottavat palvelujen saamista helposti, matalalla kynnyksellä**
 - TYPit, Ohjaamot, maahanmuuttajien tieto- ja neuvontapalvelut
 - Jatkuvan oppimisen digitaalisen palvelukokonaisuuden kehittäminen OKM-TEM-OPH-KEHA-keskus elvytyksen määrärahoilla
- **Nuoret haluavat enemmän tietoa ja kokemuksia työelämästä**

Moniammatillisuus palvelurakenteissa

- **Moniammatillisen työn palveluista osa toimii avoimella periaatteella ja osa rajatummin. Matalan kynnyksen palvelualustoja ovat esimerkiksi**
 - Alle 30-vuotiaita nuoria palvelevat Ohjaamot
 - Maahanmuuttajien ohjaus- ja neuvontapalvelut
 - Yksittäiset työvoimaa palvelevat palvelupisteet (esimerkiksi Vauhdittamo, työllisyyden palvelutorit, Aimo-hanke, nuorisotakuu-talo)
 - Työllistymistä edistävä monialainen yhteispalvelu (TYP) on lakisääteinen toimintamalli. Palvelussa yhdistetään TE-palvelut, Kela ja kunnan sosiaali- ja terveystyöpalvelut. Palvelu on suunnattu vahvempaa tukea tarvitseville, joilla työttömyys on jo pitkittynyt.
 - Maahan muuttaneiden osaamiskeskukset tarjoavat seitsemässä kaupungissa koulutus- ja työllistymispolkuja sujuvoittavia osaamisen kehittämisen ja työllistymisen palveluita moniammatillisesti. Toiminta on suunnattu pääasiassa vieraskielisille työttömille työnhakijoille.

Jatkuvan oppimisen uudistuksen toimeenpanokokonaisuudet

Jatkuva oppiminen osana työelämää

Oppivan työyhteisön kehittäminen

Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen

Työelämän ja osaamisjärjestelmän yhteyden tiivistäminen

Jatkuvan oppimisen saavutettavuuden varmistaminen

Ohjauksen kokonaisvaltainen kehittäminen

Hakeva toiminta ja viestintä

Etuusjärjestelmän kehittäminen tukemaan jatkuvaa oppimista

Kaikilla on merkityksellisen elämän edellyttämät tiedot, taidot ja osaaminen.

Jokainen työkäinen kehittää osaamistaan työuran aikana.

Osaaminen uudistaa työelämää ja työelämä osaamista.

Jatkuvan oppimisen palvelujärjestelmän luominen

Koulutustarjonnan uudistaminen

Ennakoinnin systemaattinen ja kokonaisvaltainen kehittäminen ja parempi hyödyntäminen

Oppijan ja työnhakijan palveluprosessien kehittäminen

Digitaalisuuden mahdollisuuksien hyödyntäminen

Työn ja osaamisen liiton vahvistaminen/
Palvelukeskuksen perustaminen

Elinikäisen ohjauksen strategia tarkastelee laajasti ohjauksen ja koulutus- ja urasuunnittelun kokonaisuutta vauvasta vaariin

Hallinto ja koordinaatio:

Ministeriöt ja virastot

ELO-foorumi ja työjaosto

Alueellinen ELO-verkosto

Muu verkostoyhteistyö

Tulevaisuuden palvelujärjestelmä?

Urasuunnittelua
tukevat
**digitaaliset
palvelut ja
tieto**

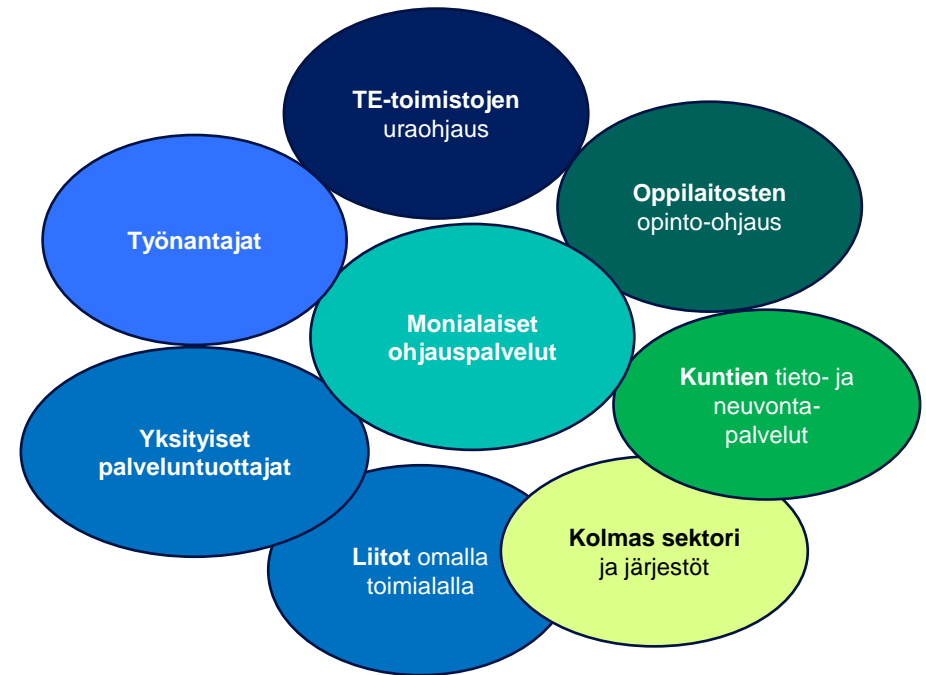
Tukea koulutus- ja
urasuunnitteluun
koko elinkaaren
ajan

Yksilön koulutus- ja uravalinnat sekä niiden
edellyttämät **urasuunnittelutaidot**

Yksilöllinen tilanne,
osaaminen,
kiinnostukset ja
toimintakyky

Monikanavaiset tieto-, neuvonta- ja ohjauspalvelut

Elinikäinen ohjauksen toimenpiteet elvytykseen saatavilla määrärahoilla/ RRF

ELO-foorumi ohjaa ja seuraa toimeenpanoa

- **Urasuunnittelutaidot** - Käynnistetään urasuunnittelutaitojen edistämishanke, jossa määritellään kansalliset tarpeet, suunnitellaan tarvittavat toimenpiteet kaikkien kansalaisten urasuunnittelutaitojen kehittämiseksi ja annetaan tuki niiden toteuttamiseksi sekä kehitetään järjestelmä, jonka avulla taitojen kehittymistä eri kohderyhmissä voidaan seurata.
- **Ohjaajien täydennyskoulutukset** - Työ käynnistyy ohjaajakoulutusten kokonaisarviointilla, jossa tarkastellaan ohjausalan ammattilaisten osaamisvaatimuksia eri konteksteissa, eri koulutusväyliä ja -rakenteita sekä sisältöjä. Hankkeessa kehitetään koulutusten sisältöjä vastaamaan monimuotoistuvia osaamistarpeita ja lisätään täydennyskoulutuksia liittyen ohjaajien digitaitoihin, kieli- ja kulttuuritietoisuuteen, vihreään siirtymään sekä sukupuolten tasa-arvon edistämiseen.
- **Ohjauksen koordinaatio ja tiedonhallinta** - Selvitetään elinikäisen ohjauksen laatuarvioinnin esiselvityksen pohjalta olemassa olevat tiedon lähteet ja rakennetaan malli valtakunnalliseen tiedonkeruuseen.
- **Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskukselle** rooli koordinoinnista jatkossa.

Ohjaamot keväällä 2021/1

Kannustinmalli

- Syksyn 2020 budjettiriihessä päätetty ja elypymisvälineestä on varattu 13m€ vuosille 2021-2024.
- **Kohdentuu budjettiriihen linjausten mukaisesti sosiaali- ja terveystieteiden sekä koulutussektorin roolin vahvistamiseen Ohjaamoissa.**
- Rekrytoidessaan yhden uuden henkilötyövuoden Ohjaamoon voi kunta hakea toista henkilötyövuotta kannustinmallista ajalle 2021-2024. Malli mahdollistaa karkeasti laskettuna 53 (omavastuu) + 53 (kannustinmalli) =106 asiantuntijan palkkaamisen Ohjaamoon.
- Toteutetaan valtionavustuksina työ- ja elinkeinoministeriön ja KEHA-keskuksen kautta.

ONNI-hankkeen vakiinnuttaminen

- Syksyn 2020 budjettiriihessä päätetty vakiinnuttaa toimintamalli Ohjaamoihin.
- Rahoitus mahdollistaa noin 30-35 työntekijää Ohjaamoihin.
- **Kokonaisuus toteuttaa matalan kynnyksen psykososiaalista tukea Ohjaamoissa. Asiakastyön ohella tarjotaan koulutusta Ohjaamoissa ja muissa monialaisissa palveluissa työskenteleville. Koulutuksessa teemoina esimerkiksi nuoren kohtaaminen.**
- Nuorille tarjotaan hyväksymis- ja omistautumisterapiaan (HOT) pohjautuvaa keskustelutukea esimerkiksi jännittämiseen ja arjen hallintaan. Matala kynnyks, nopeasti ja lyhytkestoisesti, mutta intensiivisesti tarjottavaa tukea.

Ohjaamot keväällä 2021/2

Monialaisen työn tukirakenne

- Ohjaamoiden nykyinen koordinaatiohanke päättyy vuoden 2021 lopussa.
- Päätös tukirakenteesta syksyn 2020 budjettiriihessä.
- **Vakiinnuttaa Ohjaamoille tarjottavan yhteisen tuen.**
 - Vahvistaa nuorten hyvinvointiin, osallisuuteen ja työllistymiseen keskittyvää Ohjaamoiden verkostoa: 70 Ohjaamo maan laajuisesti.
 - Toimijoiden vertaisoppimisen fasilointi.
 - Toimivien käytäntöjen jalkauttaminen
 - Tiedolla johtamisen ja tutkimuspohjan vahvistaminen
 - Tarjoaa vastaavaa tukea Ohjaamoiden ohella laajemmin monialaista työtä tekeville toimijoille
- Sijoittuu KEHA-keskukseen. Tiimin vetäjä on rekrytoitu ja kesän jälkeen rekrytoidaan muu tiimi (5htv).
- **Monialaisuus turvataan sekä rekrytoinneilla että ohjausrakenteella: TEM, OKM, STM ja Kuntaliitto asettavat yhteisesti tulostavoitteet tiimille.**

Nivelvaiheissa yhteistyö korostuu, kunnilla suuri vastuu

Kuntakokeilut TE-palveluissa käynnissä

TE-palvelujen siirto kunnille v.2024

Nuorisotakuu voimassa

Nuorisolaki 3.luku ja 9§:

Verkoston tai muun vastaavan yhteistyöryhmän tehtävänä on:

- 1) koota tietoja nuorten kasvu- ja elinoloista sekä arvioida niiden pohjalta nuorten tilannetta paikallisen päätöksenteon ja suunnitelmien tueksi;**
- 2) edistää nuorille suunnattujen palvelujen yhteensovittamista, yhteisiä menettelytapoja nuoren palveluihin ohjaamisessa sekä tiedonvaihdon sujuvuutta;**
- 3) edistää yhteistyötä nuorisotoiminnan toteutumiseksi.**

Oppivelvollisuuden laajeneminen ja palveluverkosto, ketkä mukana käytännön ohjaustyössä?

Oppivelvollisuuden laajentuminen ja tehostetun ohjauksen järjestäminen

- **OKM:** Oppivelvollisuuden laajentamisen yhteydessä vahvistetaan opinto-ohjauksen resursseja pysyvällä rahoituksella noin 20 miljoonalla.
 - **Eri tahojen ohjaus- ja valvontavastuut ehdotetaan uudistettavan oppivelvollisuuden laajentamisen yhteydessä siten, että yhden tahon ohjaus- ja valvontavastuu päättyisi aina vasta silloin, kun toisen tahon ohjaus- ja valvontavastuu alkaisi.** Tällä varmistettaisiin se, että oppivelvollinen nuori ei missään vaiheessa putoaisi tukiverkon ulkopuolelle.
- Peruskoulujen opinto-ohjaajat
 - Toisen asteen opinto-ohjaajat
 - TE-toimistojen psykologit ja asiantuntijat?
 - TE-asiakaspalvelukeskus?
 - Ohjaamot
 - Etsivä nuorisotyö
 - Koordinaatti
 - Maahanmuuttajien neuvonta- ja ohjauspalvelut

Vastuiden ja roolien määrittely tarpeen

Jatkossa myös jatkuvan oppimisen digitaalinen palvelukokonaisuus yhtenä välineenä?